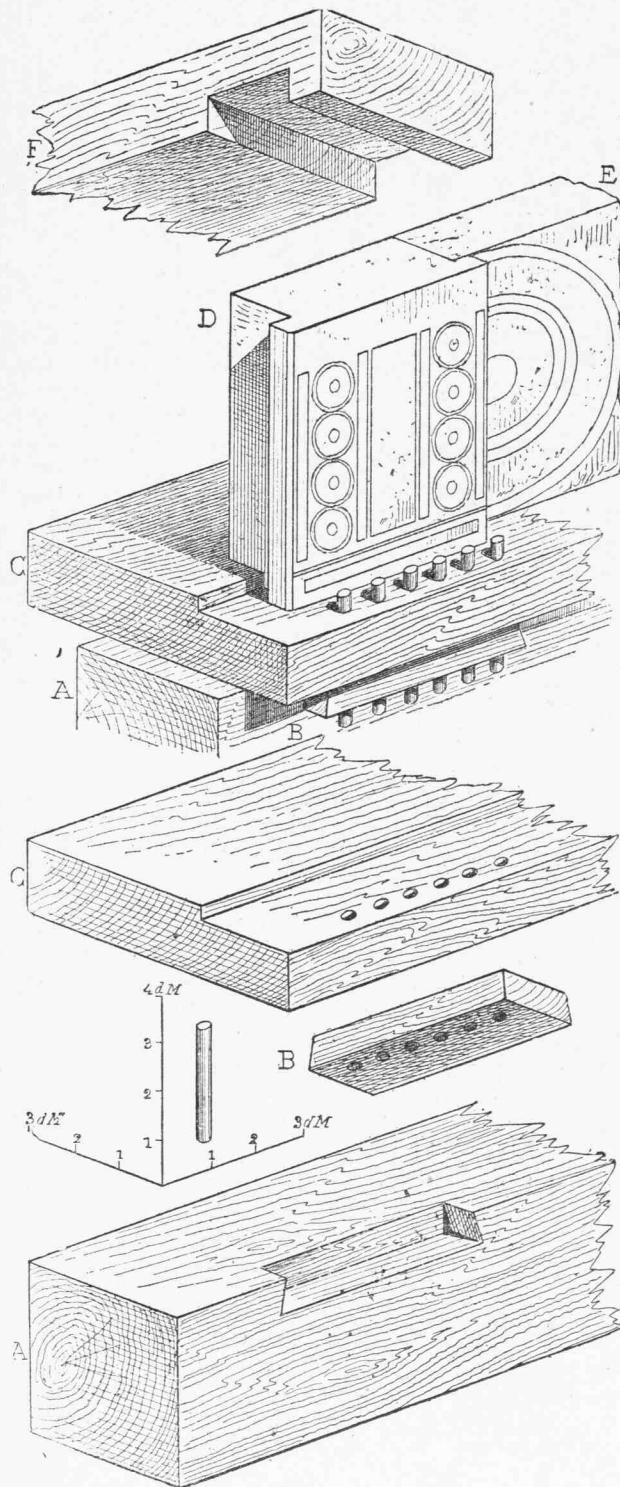

Μελέτη περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ δωρικοῦ ρυθμοῦ

λύψεων τῶν γενομένων κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη ἐπὶ τῶν ἀκροπόλεων τῶν ἀρχαίων πόλεων τῆς Πελοποννήσου.

"Απαντὰ τὰ μέγαρα τῆς Τίρυνθος καὶ τῶν Μυ-

Β Αἱ τριγύλφοι γετὰ τῶν λοιπῶν μερῶν τοῦ θοιγκοῦ κηγῶν παρουσιάζονται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον διηγούμενα ἐπὶ τῆς προσόψεως, ἦτοι μὲ τὴν δίστυλον ἐκείνην διάταξιν, ἣν καλεῖ ὁ Βιτρούθιος ἐν παραστάσι (in antis).

"Η εἰς τὰ κτίρια ταῦτα εἰςόδος γίνεται διὰ προδόμου ἔχοντος δύο κίονας κειμένους μεταξὺ δύο

ἀκροτοίγων ἢ δύο παραστάδων. Οἱ κίονες ὡν αἱ βίσσεις εὑρίσκονται εἰσέτι κατὰ χώραν ἥσαν ἐκ ξύλου· οἱ δὲ τοῖχοι, ὅντες παχύτατοι, ἀπετελοῦντα ἐκ κενῶν ὄπτοπλινθῶν καὶ ἐναλλάξ ἐκ δοκῶν, αἰτινες προσέδιδον αὐτοῖς τὴν ἀπαιτουμένην στερεότητα.

'Ἐκ τούτων πάντων ἐκπηγάζουσι δύο τινα·

α') Τὰ ὑπὸ τῶν κιόνων κιόνων ὑποθασταζόμενα ἐπιστύλια ἥσαν ἐπίσης ἐκ ξύλου.

β') Ἐκαστὸν ἄκρων τοῦ ἐπιστυλίου ἦν ἐντετοιχισμένον εἰς τινα τοῖχον.

Τὰ μέρη ταῦτα εὐκόλως δυνάμεθα νὰ παλινορθώσωμεν· δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ αὐτὸν πρὸς ἐκεῖνα ἀτινα ἐκεινο τὸ περιθεμένο τοῦ ἐπιστυλίου. Οὐχ ἡτον πολλαὶ μέθοδοι ἐξερευνήσεως δύνανται νὰ ἐπιτρέψωσι καὶ τούτων τὴν παλινόρθωσιν.

Παρατηρητέον ἐν πρώτοις, ὅτι ἀναγκαῖσται πρὸς ἔξαστολισιν τῆς στερεότητος τῶν κιόνων ἥσαν προμήκεις δοκοὶ ὑπερειμέναι τοῦ ἐπιστυλίου καὶ ἐντετοιχισμέναι ἐν τῇ ἑτέρᾳ ἄκρῃ τοῦ πρὸς τὸ βάθος τοῖχου.

'Εξετάσωμεν νῦν ἀθακίσκους τινὰς ἐξ ἀλαβάστρου, ἀνευρεθέντας ἐντὸς τῶν μεγάρων. Οὔτοι ἐν πρώτοις δὲν ἐκεινο ἐν τῇ ἀρχικῇ αὐτῶν θέσεις ὅτε ἀνεκαλλύφθησαν, φέρουσι δὲ σύστημα διακοσμήσεως οὐ καὶ χρῆσις ἐτύγχανε κοινὴ ἐν τῇ μυκηναϊκῇ τέχνῃ.

Τὸ σύστημα δὲ τοῦτο τῆς διακοσμήσεως παρουσιάζεται ὑπὸ δύο ἐπόψεις·

α') Αἱ παραστάσεις, ὡν ἀπροσδιόριστος ὁ ἀριθμὸς, σχηματίζουσιν ἀνάγλυφον διάζωμα ἐπὶ μονολίθων μακρῶν καὶ στενῶν.

β') Ἐκάστη παράστασις εἶνε κεγχαραγμένη ἐπὶ ιδίας πλακὸς, τὸ δὲ σύνολον αὐτῶν ἀποτελεῖ σειρὰν ἐπιπέδων καὶ προεξογῶν ἐναλλάξ.

Οὔτω δὲ διατασσόμεναι αὗται αἱ παραστάσεις ὑπενθυμίζουσι, δυνατὸν εἰπεῖν, τὰς τριγύλφους καὶ τὰς δωρικὰς μετόπας. Αὐτὸ τοῦτο μάλιστα τὸ ὄνομα ἔδωκαν εἰς αὐτὰς οἱ ἐρευνήσαντες τὰ κατὰ τὴν Τίρυνθα χωρὶς ν' ἀποδώσωσι μεγάλην σημασίαν εἰς τὴν ἀναλογίαν ταύτην.

'Αλλὰ περιγράψωμεν εἰδίκωτερον ταῦτας τὰς πλάκας καὶ ἐκθέσωμεν τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτῶν γνωρίσματα.

Αἱ τριγύλφοι κέκτηνται τὰς διαστάσεις κεφαλῆς παχείας δοκοῦ καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ αὐτὸν ὑψὸς πρὸς τὸ ὑπὸ αὐτὰς κείμενον διάζωμα· φέρουσι δὲ πάντοτε ῥαβδώσεις καθέτους, πρὸς δὲ καὶ ἐντομὴν κατὰ τὴν βάσιν ("Ιδε σχῆμα B").

Παραδεχθῶμεν, ὅτι αἱ διάφοροι αὗται πλάκες πρόκειται· νὰ ὑπερτεθῶσι τοῦ ἐπιστυλίου τοῦ μεγάρου δίκην διάζωματος, ως ἐν τῷ μυκηναϊκῷ τάρῳ φερωνύμῳ τῆς Καὶ Σχλιέμανν.

Τί συμβίησεται;

'Ὕπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἐνεργείας τοῦ ξύλου, τῆς συστολῆς καὶ διαστολῆς αὐτοῦ τὸ διάζωμα θὰ παρασχῃ κατ' ἀνάγκην ἐπιφάνειαν τεθλασμένην.

Τὸ ἡμέτερον σχῆμα Γ παριστᾷ τὸ διάζωμα καὶ τὸ ἐπιστύλιον παλινορθωθέντα· γνωρίζομεν ἡδὴ τὴν σύνθεσιν τῶν δύο τρίτων τοῦ θοιγκοῦ. Υπολείπεται νῦν ἡ παλινόρθωσις τῆς ὑπερκειμένης ἐπιφανείας·